

ЗАТВЕРДЖУЮ
Т.В.О. директора
Ірина АВТОНОМОВА
серпень 2021 року
М.П.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
СПЕЦІАЛЬНОЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ
ШКОЛИ-ІНТЕРНАТУ № 18 м. КИЄВА

на 2021-2022 навчальний рік

11-12 класи

Схвалено на засіданні
педагогічної ради
(протокол № 1
від 26 серпня 2021 року)

Освітня програма
III ступеня (11-12 класів)
спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату № 18 м. Києва

Пояснювальна записка

Спеціальна загальноосвітня школа-інтернат № 18 м. Києва (СЗШ № 18 м. Києва) – освітній заклад I-III ступенів для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, що забезпечує реалізація права таких громадян на здобуття повної загальної середньої освіти та здійснює заходи з реабілітації.

Відповідно до особливостей психофізичного розвитку дітей в спеціальній загальноосвітній школі-інтернаті № 18 м. Києва функціонують:

I ступінь – 1-4 класи;

1-4 класи – спеціальні класи для дітей з тяжкими порушеннями мовлення;

II ступінь – 5-10 класи;

5-ий клас – спеціальний клас для дітей з тяжкими порушеннями мовлення;

10-ий (спеціальний) клас для дітей зі складними вадами розвитку (зі зниженим слухом та з розумовою відсталістю);

III ступінь – 11-12 класи.

Мова навчання – українська.

На 2021-2022 н.р. в школі-інтернаті прогнозується відкрити 27 класів, в яких навчатимуться 239 учнів.

СЗШ №18 м. Києва працює за п'ятиденним навчальним тижнем. Законодавство України у сфері спеціальної освіти базується на Конституції України і складається із законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», «Про реабілітацію інвалідів в Україні» та інших нормативно-правових актів.

Спеціальна загальноосвітня школа-інтернат № 18 м. Києва діє на підставі Статуту, який розроблено на основі Закону України «Про повну загальну середню освіту», Положення про загальноосвітній заклад, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 221 «Про затвердження Положення про спеціальну школу та Положення про навчально-реабілітаційний центр» (із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів № 586 від 01.06.2020, № 853 від 02.09.2020), з урахуванням виду спеціальної школи-інтернату та особливостей її діяльності.

Освітня програма спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату № 18 м. Києва розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України № 538 від 07.08.2013, № 143 від 26.02.2020), наказу Міністерства охорони

здоров'я України від 20.02.2013 р. № 144, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 року за № 410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів», відповідно Типовим освітнім програмам спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів III ступеня для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 22.07.2020 р. № 944.

Освітня програма повної загальної освіти (далі - Освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату № 18 м. Києва (III ступеня) (далі - навчальний план).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру третього рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх спеціальних закладів загальної середньої освіти, у яких навчаються діти з особливими освітніми потребами незалежно від їх підпорядкування, видів і форм власності, та варіативну складову, якою передбачені додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, факультативні, індивідуальні та групові заняття.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Російська мова та література» (для закладів освіти з навчанням російською мовою) «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист Вітчизни».

У навчальному плані зазначено мінімальну кількість тижневих годин на вивчення базових предметів, що має забезпечити досягнення рівня очікуваних результатів навчання учнів згідно з державними вимогами Державного стандарту. Заклад освіти може збільшувати кількість годин на вивчення базових предметів за рахунок додаткових годин Навчального плану.

Вивчення базового предмета «Природничі науки» може здійснюватися за однією з чотирьох навчальних програм, наведених у переліку навчальних програм для закладів загальної середньої освіти III ступеня (таблиця 3).

Вивчення базового предмета «Фізика і астрономія» може здійснюватися у двох варіантах: як два окремі предмети - «Фізика» (за програмою авторського колективу під керівництвом Локтева В. М.), «Астрономія» (за програмою авторського 4 колективу під керівництвом Яцківа Я. Я.), які зазначаються в

Навчальному плані; як один предмет «Фізика і астрономія» (за програмою авторського колективу під керівництвом Ляшенка О. І.); у такому разі можливе послідовне або паралельне вивчення фізичного і астрономічного складників, а розподіл годин між ними здійснюється відповідно до навчальної програми.

Державний стандарт базової та повної загальної середньої освіти складається з семи освітніх галузей «Мови і літератури», «Математика», «Природознавство», «Суспільствознавство», «Мистецтво», «Технології», «Здоров'я і фізична культура».

Освітня галузь «Мови і літератури» в навчальних планах реалізується через навчальні предмети: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова».

Освітня галузь «Математика» реалізується через навчальні предмети: «Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія).

Освітня галузь «Природознавство» реалізується через навчальні предмети: «Біологія і екологія», «Географія», «Фізика», «Астрономія», «Хімія».

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується через навчальні предмети: «Історія України», «Всесвітня історія»

Галузь «Громадська освіта» реалізується через навчальні предмети: «Правознавство», «Економіка» (11 клас).

Освітня галузь «Технології» реалізується через навчальні предмети «Трудове навчання», «Інформатика» (11-12 класи).

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується навчальними предметами «Захист Вітчизни» та «Фізична культура». Фізичний розвиток учнів забезпечується шляхом проведення уроків фізичної культури. Курс «Захист Вітчизни» викладається з метою підготовки молоді до забезпечення власної безпеки у надзвичайних ситуаціях мирного та воєнного часу.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології», «Мистецтво»), що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку учень може обрати два предмети - один в 11 класі, інший в 12 класі, або одночасно два предмети в 11 і 12 класах (у такому разі години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети діляться між двома обраними предметами).

Частина навчальних годин навчального плану призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі.

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети, які вивчаються на профільному рівні.

Профіль навчання формується в СЗШ № 18 м. Києва з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію.

Профільність навчання:

В 11-12 класах профільний рівень навчання предмету «Інформатика»

(галузь Технології). Інформатика – базовий предмет, який вивчається глибше і ширше, ніж це передбачено освітнім стандартом. Цей рівень передбачає більш повне оволодіння предметними компетентностями, посилення прикладної спрямованості освітнього змісту, застосування інноваційних технологій навчання, специфічних для відповідної галузі знань, організацію проектної, дослідницької навчальної діяльності тощо. Кількість тижневих навчальних годин – 1 год. На профільний рівень додано 2 години з додаткового часу на поглиблення знань з предметів, профільного навчання, заняття за вибором, факультативних, індивідуальних та групових занять.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 11-12-х класів складає 2240 годин/навчальний рік: для 11-х класів – 1120 годин/навчальний рік, для 12-х класів – 1120 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату (III ст) № 18 м. Києва (далі- навчальний план).

Навчальним планом старшої школи передбачається реалізація освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети та курси за вибором. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову. Години варіативної складової передбачаються на: збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової; упровадження курсів за вибором; факультативи, індивідуальні та групові заняття.

Навчальний час рівномірно розподілений між окремими предметами.

Навчальний план обов'язково включає години корекційно-розвиткових занять, зміст яких спрямований на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку здобувачів освіти. Курсів з корекційно-розвиткової роботи у старшій школі визначений відповідно до контингенту в межах передбачених годин: «Розвиток слухового сприймання та формування вимови». Корекційно-розвиткові заняття проводить вчитель-дефектолог.

Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (із змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 9 жовтня 2002 року № 572, наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 17 серпня 2012 року № 921, наказом Міністерства освіти і науки України від 8 квітня 2016 року № 401). Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при меншій наповнюваності від нормативної, а також при вивченні

інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

Нормативи наповнюваності класів та виховних груп спеціальних загальноосвітніх шкіл-інтернатів усіх типів (додаток 1)

№ з/п	Показники	Наповнюваність не повинна перевищувати
1.	Спеціальні загальноосвітні школи (школи-інтернати) 1-12 класи та виховні групи для дітей: ✓ зі зниженим слухом	10
2.	✓ із складними дефектами розвитку: ✓ зі зниженим слухом та затримкою психічного розвитку; ✓ зі зниженим слухом та розумовою відсталістю	6
3.	✓ з важкими вадами мовлення	12

Порядок поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах (додаток 2):

№ з/п	Предмети, при вивченні яких класи підлягають поділу на групи	При кількості учнів у класі
1.	При проведенні уроків з трудового навчання у 5-12 класах у спеціальних загальноосвітніх школах (школах-інтернатах)	Більше 7

Відповідно до Методичних рекомендацій щодо організації освітнього процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів від 06.02.2008 р. № 1/9-61 організація і проведення освітніх екскурсій (1-4 кл.) та освітньої практики (5-9, 11 кл.) здійснюється впродовж навчального року згідно планів-графіків з урахуванням освітніх програм та характеру практичних робіт (згідно рішення педагогічної ради від «_____» _____ 2021 р. протокол № _____). До проведення вищезазначених освітніх моментів залучаються педагогічні працівники (в межах річної тарифікації).

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття повної загальної середньої освіти:

- повна загальна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової загальної середньої освіти.

Освітній рівень особи, яка не має документів (копій документів), що підтверджують наявність попереднього здобутого рівня базової загальної середньої освіти визначається навчальним закладом.

З цією метою наказом директора спецшколи створюється комісія, затверджується її склад та порядок організації роботи, затверджується графік проведення оцінювання знань учнів, перелік вправ, завдань з навчальних предметів. Результати оцінювання з навчальних предметів) оформлюються протоколом, який підписується головою та членами комісії.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти включає:

✓ кадрове забезпечення освітньої діяльності: педагогів – 69 осіб, з них: вчителів – 48,

вихователів – 19,
 психолог – 1,
 соціальний педагог – 1,
 педагог-організатор – 1,
 керівник гуртка – 1,
 вчителів-дефектологів – 39.

✓ навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності:

програми та рекомендації до розподілу програмового матеріалу загальноосвітніх навчальних закладів для 11-12 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з особливими освітніми потребами.

✓ матеріально-технічне забезпечення:

відомості про приміщення та матеріальну базу

Назва показника		№ рядка	Усього	Назва показника		№ рядка	Усього
А		Б	1	А		Б	1
Загальна площа всіх приміщень (кв.м)		01	8100	Каналізація		33	1
з них здано в оренду (кв.м)		02	-	Кількість філій опорних закладів, які мають каналізацію		34	-
Крім того, площа орендованих приміщень (кв.м)		03	-	Їдальня або буфет з гарячим харчуванням		35	1
З рядків 01 та 03 – кількість класних кімнат (включаючи навчальні кабінети і лабораторії)		04	64	Кількість філій опорних закладів, які мають їдальню або буфет з гарячим харчуванням		36	-
Їх площа (кв.м)		05	2688	Число посадкових місць у їдальні або буфеті, од.		37	144
Кількість навчальних кабінетів, од. Математики		06	2	у тому числі у філіях опорних закладів		38	-
Фізики		07	1	З рядка 37 - у пристосованих приміщеннях		39	-
у них обладнано робочих місць		08	-	у тому числі у філіях опорних закладів		40	-
Хімії		09	1	Пандуси та поручні		41	-
у них обладнано робочих місць		10	-	Ліфти (підйомники)		42	-
Біології		11	1	Спеціально обладнані туалетні кімнати для осіб з інвалідністю		43	-
у них обладнано робочих місць		12	-	Кількість таких кімнат, од.		44	-
Географії		13	1	Кількість поверхів в основній будівлі закладу		45	3
Української мови і літератури		14	8	До якого поверху є безперешкодний доступ дітей з інвалідністю		46	-
Інших мов і літератур національних меншин		15	11	Кількість окремих будівель (включаючи майстерні та інтернатне відділення, де навчаються учні)		47	-
Іноземної мови		16	1	з них:		48	-
Усіх кабінетів з лінгафонним обладнанням		17	-	потребують капітального ремонту		49	-
Основ інформатики й обчислювальної техніки		18	1	перебувають в аварійному стані		49	-
у встановлено комп'ютерних класів		19	1	Кількість учнів, які проживають на відстані більше 3 км від закладу і потребують підвезення, осіб		50	-
них: обладнано робочих місць з комп'ютером		20	20	у тому числі:		51	-
Кількість майстерень, од.		21	4	з них		52	-
Чи є в закладі: (необхідне позначити 1 - так, 0 - ні)		22	1	шкільним автобусом		53	-
Фізкультурна зала		23	-	учнів з особливими освітніми потребами		54	-
Басейн		24	-	учнів, які проживають в школі-інтернаті		55	-
Навчально-дослідна ділянка (арів)		25	-	Кількість книг, брошур, журналів, прим.		56	5910
Підсобне господарство		26	-	у тому числі підручників, усього		57	7499
Опалення (1 – центральне або власна котельня, 2 – пічне)		27	1	з них для:		58	3117
Кількість філій опорних закладів, які мають: центральне опалення або власну котельню		28	-	5-9 класів		59	2739
пічне опалення		29	-	10-11(12) класів		60	1643
Водогін		30	-				
Кількість філій опорних закладів, які мають водогін		31	-				
З рядка 29 – з гарячою водою		32	-				
Кількість філій опорних закладів, які мають водогін з гарячою водою							

✓ якість проведення навчальних занять:

Рекомендовані форми організації освітнього процесу:

- різні типи уроку;
- практичні заняття;
- додаткові (індивідуальні та групові заняття, консультації);
- семінари;

- корекційно-розвиткові заняття;
- екскурсії;
- віртуальні подорожі.
- ✓ моніторинг досягнень здобувачами освіти результатів навчання:

Оцінювання
Оцінювання знань предмета
Оцінювання кінцевого результату
Оцінювання вчителем
Отримання звіту про результати навчання учнів, їх ранжування

Очікувані результати навчання здобувачів освіти, зміст навчальних предметів, логічна послідовність їх вивчення. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті базової та повної загальної середньої освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

У рамках навчальних програм подано: очікувані результати навчання (знанневий, діяльнісний, ціннісний компоненти); пропонований зміст предмета; реалізації в змісті предмета наскрізних змістових ліній; внесок предмета у формування ключових компетентностей (компетентнісний потенціал предмета).

Типова освітня програма забезпечує досягнення учнями/ученицями результатів навчання, визначених Державним стандартом, і ключових компетенцій, визначених Законом України «Про освіту».

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1.	Спілкування державною мовою (і рідною - у разі відмінності, українською жестовою або за допомогою альтернативних засобів спілкування)	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) ставити запитання та розпізнавати проблему; робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати та перетворювати тексти задач письмово, грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень, поповнювати свій активний та пасивний словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.</p>
2.	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух (за допомогою американської дактильної абетки), зміст автентичних текстів; читати та розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем; розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно (за допомогою дактильної абетки), письмово, за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови (української)</p>

		жестової мови) та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії (у тому числі альтернативні засоби спілкування) відповідно до різних потреб. Навчальні ресурси: підручники, словники, жести́вники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3.	Математична компетентність	Уміння: (самостійно або за допомогою) оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати та досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язання математичних задач, зокрема таких, що моделюють реальні життєві ситуації.
4.	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: (самостійно або за допомогою) розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища та процеси; користуватися технологічними Пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови наук, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових цей у сучасних інформаційних технологіях. Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.
5.	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: (самостійно та за допомогою) структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задач; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язання математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.
6.	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: (самостійно та за допомогою) визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.
7.	Ініціативність і підприємливість	Уміння: (самостійно та за допомогою) вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення;

		<p>використовувати критерії практичності, ефективності з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди - це особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).</p>
8.	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; повага до прав людини.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.</p>
9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, (в тому числі за допомогою української жестової мови, альтернативних засобів спілкування) національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування та взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.</p>
10.	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) аналізувати та оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні та соціальні наслідки рішень.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне, бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.</p>

Наскрізнi лiнii є соціально значимими над предметними темами, які допомагають формуванню у здобувачів освіти уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних життєвих ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища - зміст та цілі наскрізних тем

враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою; позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формування критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального громадянина, що розуміє принципи та механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія засвоюється переважно через колективну діяльність, яка поєднує окремі предмети між собою та розвиває у здобувачів освіти готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати у здобувачів освіти якомога більше позитивних емоцій, а її зміст - бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, наполегливості та чесності.</p> <p>Приклад вчителя є важливим у формуванні толерантного ставлення один до одного, незалежного від рівня навчальних досягнень та особливостей психофізичного розвитку.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення здобувача освіти як свідомого громадянина, здатного вести здоровий спосіб життя та формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку та охорону здоров'я (текстові завдання пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів транспортних засобів).</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань, (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування кредитування тощо).</p> <p>Реалізується через розв'язування практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Навчальний план складено відповідно:

№ таблиці до Типової освітньої програми	Класи	Примітка	Варіант Типових навчальних планів, затверджених Міністерством освіти і науки України
№ 1	11-12	З українською мовою навчання для дітей з порушеннями слуху (дітей зі зниженим слухом)	за Типовими навчальними планами спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів III ступеня для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 22.07.2020 № 944

Реалізація освітніх галузей:

№ з/п	Реалізується:		Класи:
	Освітня галузь:	Предмет:	
1.	Мови і літератури	Українська мова	11-12
		Українська література	11-12
		Іноземна мова	11-12
		Зарубіжна література	11-12
2.	Суспільствознавство	Історія України	11-12
		Всесвітня історія	11-12
3.	Громадська освіта	Правознавство	11
		Економіка	11
4.	Математика	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	11-12
5.	Природознавство	Астрономія	11-12
		Біологія і екологія	11-12
		Географія	11-12
		Фізика	11-12
		Хімія	11-12
7.	Технології	Трудове навчання	11-12
		Інформатика	11-12
8.	Здоров'я і фізична культура	Захист Вітчизни	11-12
		Фізична культура	11-12

При проведенні корекційно-розвиткової роботи учитель керується Положенням про організацію роботи з розвитку слухового сприймання, мови і формування вимови у школах для глухих і школах для дітей з вадами слуху та інструктивно-методичним листом Міністерства освіти і науки України від 04.08.2009 р. № 1/9-515 «Організаційно-методичні засади здійснення комплексної реабілітації учнів (вихованців) у спеціальних загальноосвітніх навчальних закладах».

Зміст корекційно-розвиткових занять, у спеціальному закладі освіти, спрямований на вирішення специфічних завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку здобувачів освіти і реалізується через такі навчальні предмети та курси:

№ з/п	Реалізується		Класи
	Освітня галузь	К-сть (год./т)	
1.	Розвиток слухового сприймання та формування вимови	2	11
		2	12

Додаток1
до Освітньої програми
(складений за таблицею 1
до наказу Міністерства освіти і науки
від 22.07.2020 р. № 944)

Навчальний план
спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату № 18 м. Києва
(III ступінь) для дітей з порушеннями слуху
11-12 класи
на 2021-2022 н.р.

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
	11-А кл.	12-А кл.
Українська мова	3	3
Українська література	2	2
Іноземна мова	2	2
Зарубіжна література	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадська освіта: Правознавство	1	-
Економіка	1	-
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Астрономія	1	1
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика	2	3
Хімія	1,5	2
Технології	1	1
Інформатика	3	3
Фізична культура	2	2
Захист Вітчизни	1	1
Разом	31,5	30,5
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без урахування факультативів, додаткових занять)	32	32
Розвиток слухового сприймання та формування вимови	2	2
Додатковий час на поглиблення знань з предметів, профільне навчання, заняття за вибором, факультативні, індивідуальні та групові заняття	0,5	1,5
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових	32	32